

Áp lực lạm phát vì giá hàng hóa tăng gần 50%; tăng trưởng kinh tế toàn cầu giảm 0,5%

07:02 17/03/2022

Theo Nikkei Asia, giá hàng hóa toàn cầu tăng gần 50%, tốc độ nhanh nhất trong gần 3 thập kỷ qua, khiến đà phục hồi kinh tế chững lại, gây áp lực lớn lên lạm phát.

Cụ thể giá dầu thô, kim loại, ngũ cốc và các mặt hàng giao dịch quốc tế khác đang tăng với tốc độ nhanh nhất trong vòng gần 30 năm qua, làm dấy lên lo ngại về bất ổn chính trị ở các quốc gia phụ thuộc nhiều vào nhập khẩu.

Thị trường hàng hóa đang bị ép từ hai yếu tố. Một mặt, nhu cầu đang bùng nổ khi các nền kinh tế phục hồi sau đại dịch Covid-19. Mặt khác, nguồn cung đủ để đáp ứng nhu cầu này đang bị cản trở bởi các yếu tố địa chính trị.

Giá hàng loạt hàng hóa từ dầu, nickel cho đến lúa mì trên thế giới tăng mạnh do ảnh hưởng từ chiến sự ở Ukraine. Ảnh minh họa Reuters.

Chỉ số CRB - một thước đo tổng hợp của giá hàng hóa - đã tăng 46% vào cuối tháng Hai vừa qua, ghi nhận mức tăng lớn nhất trong một năm kể từ năm 1995.

Giá cả hàng hóa đang gia tăng trên diện rộng, đặc biệt là dầu thô và các loại nhiên liệu khác. Trong số 22 mặt hàng chính, có 9 mặt hàng tăng hơn 50%, bao gồm giá các mặt hàng quen thuộc như cà phê (tăng 91%), bông (tăng 58%), nhôm (tăng 53%)...

Đáng chú ý, giá nickel gần đây tăng do lo ngại gián đoạn nguồn cung từ Nga, quốc gia xuất khẩu nickel tinh chế lớn nhất thế giới. Đà tăng ngày càng mạnh, có lúc tăng 250% trong vòng chưa đến 24 giờ, khi những bên mở vị thế bán gấp rút mua lại để bù đắp.

Nga là một trong những quốc gia xuất khẩu nickel lớn nhất thế giới, và tâm lý lo ngại về các lệnh trừng phạt hoặc những khó khăn trong công tác vận chuyển hàng hóa đã khiến cho thị trường liên tục dậy sóng. Hơn 70% nguồn cung nickel toàn cầu được sử dụng để sản xuất thép không gỉ. Đây là kim loại được sử dụng trong pin của các phương tiện chạy điện - xu hướng giao thông mới trên thị trường trong vài năm trở lại đây.

Giá nickel liên tục leo thang. Nguồn Bloomberg.

Nga cũng cung cấp khoảng 1/3 nhu cầu khí đốt của Châu Âu, và bất kỳ sự gián đoạn nguồn cung nào cũng có thể tác động xấu tới nền kinh tế của châu lục này và kéo dài cuộc khủng hoảng năng lượng tới mùa đông tiếp theo.

Số liệu từ Bloomberg cho thấy, giá lúa mì cũng không nằm ngoài đà tăng giá hàng hóa nói chung. Mối quan hệ căng thẳng giữa Nga và Ukraine khiến cho nguồn cung mặt hàng này bị gián đoạn. Nga và Ukraine chiếm tới 25% tổng kim ngạch thương mại lúa mì của toàn thế giới.

Giá hợp đồng lúa mì tương lai tại Chicago (Mỹ) tăng trần trong 6 phiên liên tiếp, 7%/phiên. Điều này nối tiếp đà tăng tới 41% chỉ tính trong tuần trước, mức tăng cao nhất được ghi nhận trong vòng 6 thập kỷ qua, khiến giá lúa mì đang ở mức

cao nhất kể từ năm 2008.

Trong khi nhu cầu dầu thô tăng vọt, giá khí đốt tự nhiên cũng bị đẩy lên do căng thẳng gia tăng giữa Nga và Ukraine khiến nguồn cung gặp khó. Bên cạnh đó, sự gián đoạn chuỗi cung ứng và tình trạng thiếu lao động đã làm gia tăng áp lực lên sự cân bằng giữa cung và cầu.

Cản đà phục hồi kinh tế

Việc tăng giá hàng hóa đã gây ra hàng loạt phản ứng dây chuyền trên thị trường. Các nhà máy luyện nhôm, sử dụng lượng điện năng khổng lồ, đã buộc phải cắt giảm sản lượng do chi phí sản xuất tăng, tạo ra sự thiếu hụt kim loại. Giá khí đốt tự nhiên tăng cao đã đẩy giá thành phần chính của phân bón lên cao, kéo theo sự leo thang của giá ngũ cốc.

Giá năng lượng leo thang làm tăng chi phí của hàng loạt các mặt hàng khác. Ảnh minh họa internet.

Các quốc gia nghèo tài nguyên bị ảnh hưởng nặng nề bởi sự gia tăng giá cả nhiên liệu. Theo Mizuho Research & Technologies, chi phí nhập khẩu nguyên liệu thô của Nhật Bản trong năm tài chính hiện tại kết thúc vào tháng 3 ước tính sẽ tăng khoảng 10.000 tỷ yên (tương đương khoảng 86,7 tỷ USD).

Hiroshi Ugai, nhà kinh tế trưởng tại JPMorgan Securities Japan, cho biết: Thổ Nhĩ Kỳ, quốc gia nhập khẩu 70% năng lượng, đã chứng kiến chỉ số giá tiêu dùng tăng 49% so với cùng kỳ năm ngoái. Kể từ đầu tháng 3/2022, quốc gia này đã chứng kiến làn sóng biểu tình ngày càng tăng của công nhân đòi tăng lương và người dân phản đối giá năng lượng tăng vọt.

Sự gia tăng hàng hóa cũng khiến thực phẩm trở nên đắt đỏ hơn. Tại Thái Lan, giá thịt lợn tăng khoảng 50% trong 3 tháng đến tháng 2/2022. Giá thịt lợn, loại thịt được tiêu thụ nhiều nhất trong nước, đã bị đẩy lên do giá thức ăn chăn nuôi như đậu tương và ngô lên cao.

Indonesia giàu tài nguyên đã áp đặt hạn chế xuất khẩu, đầu tiên là than đá và sau đó là dầu cọ, được sử dụng trong nhiều loại thực phẩm và sản phẩm tiêu dùng. Điều này đang trở thành một yếu tố gây áp lực lên giá cả hàng hóa quốc

tế.

Giá hàng hóa cao đang đè nặng lên đà phục hồi kinh tế toàn cầu và khiến mục tiêu kiểm soát lạm phát tại nhiều quốc gia trở nên khó khăn hơn. Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) ước tính, nếu giá năng lượng duy trì ở mức hiện tại thì tăng trưởng kinh tế toàn cầu sẽ giảm 0,5 điểm phần trăm.

Q.N (t/h)

.